

## **Program wychowawczy Szkoły Podstawowej nr 8**

**I. Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno-wychowawczym realizowanym przez wszystkich nauczycieli za pośrednictwem wszystkich zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym.**

**II. Cel nadrzędny:**

Wspomaganie rozwoju dziecka poprzez kształtowanie jego umiejętności intelektualnych, osobowości i nawyków społecznego współżycia.

**III. Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:**

- dbanie o wszechstronny rozwój osobowy w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym;
- rozwijanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy i dobra;
- kształtowanie systemu wartości;
- przygotowanie się do rozpoznawania wartości moralnych, ich różnicowania i dokonywania właściwych wyborów;
- kształtowanie świadomości życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów szkolnych i wiedzy pochodzącej z różnorodnych źródeł;
- wdrożenie do korzystania z informacji i skutecznego komunikowania się;
- przygotowanie do twórczego postępowania, odpowiedzialności za swoje działania;

- przygotowanie do życia w rodzinie, uczestnictwa w życiu społecznym, rozwijanie samodzielności w dążeniu do osiągnięcia celów indywidualnych i społecznych;
- kształtowanie szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego;
- wdrażanie do życia w harmonii ze sobą, z innymi ludźmi, uwrażliwianie na los drugiego człowieka;
- wdrażanie do współdziałania i współtworzenia w szkole wspólnoty uczniów i nauczycieli;
- kształtowanie właściwej postawy wobec problemów ochrony środowiska;
- kształtowanie umiejętności określania swoich potrzeb oraz umiejętności dbania o własne zdrowie.

#### **IV. Metody pracy:**

- praca z książką,
- lekcje biblioteczne,
- lekcje w środowisku naturalnym (wycieczki, zielone szkoły),
- lekcje muzealne,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- gry i zabawy, zawody sportowe,
- uroczystości szkolne i miejskie,
- imprezy okolicznościowe i środowiskowe,
- praca w kołach zainteresowań,
- zajęcia środowiskowe,
- zajęcia z pedagogiem szkolnym,
- obchody świąt narodowych.

**V. Formy pracy:**

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa.

**VI. Ewaluacja programu przeprowadzana jest poprzez:**

- obserwację postępów w zachowaniu i nauce uczniów,
- wywiady, ankiety, rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami,
- prace praktyczne uczniów,
- ocenę przygotowania uroczystości klasowych, szkolnych
- analizę frekwencji uczniów na zajęciach organizowanych przez szkołę,
- ocenę poziomu wiadomości i umiejętności uczniów biorących udział w konkursach

## **Program wychowawczy szkoły zawiera:**

- Programy wychowawcze klas
- Ważne wydarzenia w życiu szkoły
- Programy wychowawcze o wąskim spektrum  
(szczegółowe problemy)
- Program działań wychowawczo-opiekuńczych  
szkoły

***PROGRAMY***  
***WYCHOWAWCZE KLAS***

## PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY I

| <i>WARTOŚCI</i>                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <i>SYTUACJE</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <i>EFEKTY/POSTAWY, ZACHOWANIE/</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i><b>Dziecko jako członek rodziny</b></i> | <p><b>Rodzina:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- szczęście rodzinne,</li> <li>- miłość,</li> <li>- szacunek,</li> <li>- posłuszeństwo,</li> <li>- dobre obyczaje</li> <li>- gościnność</li> <li>- wdzięczność</li> <li>- obowiązkowość,</li> <li>- pracowitość,</li> <li>- pomoc,</li> <li>- odpowiedzialność,</li> <li>- samoobsługa,</li> <li>- zaufanie,</li> <li>- zwroty grzecznościowe,</li> <li>- zgoda rodzeństwa,</li> <li>- opieka nad chorym,</li> <li>- wspólne spędzanie wolnego czasu,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podczas każdego dnia zajęć nauczania zintegrowanego zgodnie z tematyką.</li> <li>• Uroczystości klasowe:               <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wigilia</li> <li>- Dzień Babci i Dziadka</li> <li>- Dzień Matki</li> <li>- Dzień Dziecka</li> <li>- Dzień Ojca</li> </ul> </li> <li>• Dom rodzinny               <ul style="list-style-type: none"> <li>- własny wkład w życie codzienne w organizowanie świąt rodzinnych</li> <li>- wykonywanie łatwiejszych czynności domowych przez uczniów</li> <li>- samodzielność w odrabianiu prac szkolnych.</li> </ul> </li> </ul> | <p><b>Uczeń:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- darzy szacunkiem, miłością, odczuwa wdzięczność dla rodziców i dziadków,</li> <li>- wykazuje się kulturą współżycia w rodzinie,</li> <li>- przestrzega kulturalnego zwracania się do osób starszych i rodzeństwa,</li> <li>- używa słów grzecznościowych: proszę, dziękuję, przepraszam,</li> <li>- uczestniczy w zajęciach i obowiązkach rodziny,</li> <li>- pomaga w gospodarstwie domowym (wykonywanie obowiązków i doraźnych poleceń),</li> <li>- umie gospodarować wolnym czasem,</li> <li>- pomaga w organizowaniu świąt rodzinnych np. Dzień Matki, urodziny rodzeństwa,</li> <li>- umiejętnie posługuje się własnym nazwiskiem i zna dokładny adres zamieszkania,</li> <li>- wykazuje kulturę współżycia w najbliższym sąsiedztwie</li> <li>- troszczy się o swe ubranie, przybory, które zakupili mu rodzice.</li> </ul> |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>Dziecko jako uczeń i kolega</i></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sumienność,</li> <li>- pracowitość,</li> <li>- poszanowanie cudzej własności, szacunek dla pracowników szkoły,</li> <li>- uprzejmość,</li> <li>- umiejętność współdziałania w grupie,</li> <li>- punktualność,</li> <li>- udzielania pomocy innym</li> <li>- dobre obyczaje,</li> <li>- szacunek dla płci odmiennej,</li> <li>- systematyczność,</li> <li>- dyskrecja,</li> <li>- oszczędność,</li> <li>- lojalność,</li> <li>- wytrwałość w dążeniu do celu,</li> <li>- szacunek do nauki,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podczas codziennych zajęć nauczania zintegrowanego zgodnie z tematyką.</li> <li>• Podczas wypełniania codziennych obowiązków w klasie (dyżury).</li> <li>• Udział w uroczystościach klasowych.</li> <li>- rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego Dzień chłopaka,</li> <li>- Ślubowanie klas I,</li> <li>- Andrzejkki,</li> <li>- Mikołajki,</li> <li>- Wigilia,</li> <li>- Dzień Kobiet,</li> <li>- Dzień Edukacji i Narodowej,</li> <li>- Zabawa karnawałowa,</li> <li>- Dni Książki,</li> <li>- Dzień Dziecka,</li> <li>- Festyn,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- właściwie zachowuje się w stosunku do wszystkich, pracowników szkoły z okazaniem szacunku</li> <li>- porusza się swobodnie po budynku szkolnym</li> <li>- dba o estetykę klasy</li> <li>- szanuje sprzęt i pomoce naukowe,</li> <li>- utrzymuje ład i porządek w tornistrze i na ławce, dba o estetykę klasy,</li> <li>- wymienia i wypełnia właściwie czynności dyżurnego, podporządkowuje się kolegom pełniącym dyżur,</li> <li>- właściwie zachowuje się w stosunku do kolegów i koleżanek jest koleżeński, życzliwy podczas nauki i zabawy, chętnie pomaga innym.</li> </ul> |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i><b>Dziecko jako członek narodu i społeczności ogólnoludzkiej</b></i></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- patriotyzm,</li> <li>- ojczyzna,</li> <li>- naród,</li> <li>- niepodległość,</li> <li>- wolność,</li> <li>- pokój wrażliwość na piękno przyrody,</li> <li>- zrozumienie,</li> <li>- tolerancja,</li> <li>- przyjaźń,</li> <li>- sprawiedliwość,</li> <li>- braterstwo między narodami,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podczas codziennych zajęć zintegrowanych zgodnie z tematyką.</li> <li>• Akademie i uroczystości szkolne. Wycieczki.</li> <li>• Opieka nad roślinami w klasie.</li> <li>• Zapobiega niszczeniu zieleni wokół szkoły.             <ul style="list-style-type: none"> <li>- plakaty ekologiczne</li> <li>- prace plastyczne „Ziemia moich marzeń”!</li> </ul> </li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odczuwa przynależność narodową, poprawnie mówi po polsku (Jestem Polakiem, nasz kraj, to Polska, mówię po polsku),</li> <li>- zna najważniejsze pomniki polskiej historii i odczuwa do nich przywiązanie (Wawel, Zamek Królewski, Jasna Góra i inne),</li> <li>- zna godło, barwy narodowe, hymn, nazwę stolicy,</li> <li>- stara się poznać rodzinne miasto, zna opowiadania związane, z naszą miejscowością, bierze udział w wycieczkach, prowadzi obserwacje i wywiad z rodzicami,</li> <li>- wykazuje się wrażliwością na piękno naszej okolicy (dostrzega i opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie),</li> <li>- przestrzega zasad właściwego zachowania się w miejscach publicznych,</li> <li>- kulturalnie zachowuje się (kibicuje) na zawodach sportowych,</li> <li>- interesuje się życiem ludzi w innych krajach i obszarach, klimatycznych (zwyczaje, zajęcia, sposób odżywiania się),</li> <li>- przejawia przyjaźń, traktowanie na równi każdego człowieka bez względu na kolor skóry czy pochodzenie człowieka,</li> <li>- prawidłowo ocenia, które działania człowieka są zgodne z zasadami ekologii, dokonuje samooceny czy postępuje ekologicznie,</li> <li>- umiejętnie współdziała w zespole ( wzajemne zrozumienie) i podporządkowuje się przyjętym zasadom i regułom,</li> <li>- troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych, - nie używa wulgarnych wyrazów,</li> <li>- szanuje książki jako źródło wiedzy,</li> <li>- dba o higienę osobistą,</li> <li>- potrafi starannie myć ręce,</li> <li>- systematycznie myje zęby,</li> <li>- dba o czystość ubioru i jego estetyczny wygląd,</li> <li>- dobiera odpowiednie ubranie do pory roku,</li> <li>- właściwie korzysta z urządzeń sanitarnych,</li> </ul> |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## **PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY II**

| <b>WARTOŚCI</b>                            |                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>SYTUACJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>EFEKTY/POSTAWY, /ZACHOWANIE/</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b><i>Dziecko jako członek rodziny</i></b> | <b>Rodzina:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- szczęście rodzinne, miłość,</li> <li>- szacunek,</li> <li>- posłuszeństwo,</li> <li>- dobre obyczaje,</li> <li>- wdzięczność,</li> <li>- obowiązkowość,</li> <li>- odpowiedzialność,</li> <li>- zaufanie,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podczas zajęć kształcenia zintegrowanego zgodnie z tematyką, szczególnie w trakcie realizacji kręgu tematycznego „Moja rodzina”, „Obowiązki domowe”, „Święta”.</li> <li>• Uroczystości klasowe:</li> <li>• Wigilia</li> <li>• Dzień Babci i Dziadka</li> <li>• Dzień Matki</li> <li>• Dzień Ojca</li> <li>• Dzień Dziecka</li> <li>• Dom rodzinny:</li> <li>- własny wkład pracy w organizowanie świąt rodzinnych i uroczystości domowych</li> <li>- wykonywanie łatwych czynności domowych przez uczniów.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumie pojęcia: rodzina, tolerancja, rodowód, drzewo genealogiczne, przodkowie, pochodzenie,</li> <li>- wie, że wszyscy członkowie rodziny mają prawa i obowiązki, zna strukturę rodziny,</li> <li>- zna zasady współżycia w rodzinie - przestrzega ich,</li> <li>- uczestniczy w zajęciach i obowiązkach rodziny,</li> <li>- umie gospodarować wolnym czasem,</li> <li>- pomaga w organizowaniu świąt i uroczystości rodzinnych,</li> <li>- posługuje się swoim nazwiskiem i imieniem, przedstawia się, zna adres zamieszkania,</li> <li>- wykazuje kulturę współżycia w najbliższym otoczeniu,</li> <li>- potrafi przyznać się do błędu i przeprosić,</li> <li>- potrafi cieszyć się z sukcesu bliskich,</li> </ul> |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>Dziecko jako uczeń i kolega</i></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracowitość,</li> <li>- sumienność,</li> <li>- poszanowanie cudzej własności,</li> <li>- szacunek dla innych,</li> <li>- uprzejmość,</li> <li>- umiejętność współżycia w grupie,</li> <li>- systematyczność,</li> <li>- punktualność,</li> <li>- wytrwałość,</li> <li>- życzliwość,</li> <li>- tolerancja,</li> <li>- dobre obyczaje,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• podczas zajęć kształcenia zintegrowanego zgodnie z tematyką szczególnie podczas realizacji takich kręgów tematycznych: „Wracamy po wakacjach”, „Nasi rówieśnicy” „Kultura na co dzień”.</li> <li>• Podczas przerw, w szatni.</li> <li>• Podczas wypełniania codziennych obowiązków ucznia i dyżurnego.</li> <li>• Podczas wycieczek.</li> <li>• W czasie wykonywania prac społecznych.</li> <li>• Udział w uroczystościach szkolnych i klasowych: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,</li> <li>- Dzień Chłopaka,</li> <li>- Dzień Edukacji Narodowej,</li> <li>- Andrzejkę,</li> <li>- Mikołaj Klasowy,</li> <li>- Klasowa Wigilia,</li> <li>- Zabawa karnawałowa,</li> <li>- Dzień Kobiet,</li> <li>- Dzień Oświaty, Książki i Prasy,</li> <li>- Dzień Dziecka.</li> </ul> </li> <li>• Podczas zawodów sportowych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- właściwie zachowuje się w stosunku do dorosłych i kolegów,</li> <li>- zna regulamin uczniowski, zna prawa i obowiązki ucznia,</li> <li>- zna podręczniki dla kl. II, obkłada książki i zeszyty, szanuje przybory szkolne,</li> <li>- dba o estetykę klasy, właściwie wykonuje czynności dyżurnego,</li> <li>- właściwie zachowuje się w miejscach publicznych,</li> <li>- wykazuje kulturę współżycia z innymi,</li> <li>- troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych,</li> <li>- wypowiada się na temat przyjaźni,</li> <li>- umiejętnie współdziała w zespole i podporządkowuje się przyjętym zasadom i regułom,</li> <li>- wykazuje zrozumienie i poszanowanie godności, pomaga innym w różnych sytuacjach,</li> <li>- cieszy się ze wspólnych zabaw,</li> <li>- uczestniczy w przygotowaniu imprez klasowych,</li> <li>- pomaga słabszym,</li> <li>- szanuje swoje zdrowie i innych,</li> <li>- bierze aktywny udział w życiu klasy,</li> <li>- przyjmuje właściwą postawę wobec ludzi niepełnosprawnych,</li> <li>- umie złożyć i napisać życzenia,</li> <li>- robi dekoracje na klasowe uroczystości,</li> <li>- dostrzega potrzebę planowania dnia,</li> <li>- potrafi pożytecznie spędzić czas,</li> <li>- chętnie współdziałania z innymi, szanuje ich pracę,</li> <li>- dba o higienę osobistą i estetyczny wygląd,</li> <li>- potrafi zachować bezpieczeństwo podczas wycieczki, wie jak poruszać się bezpiecznie,</li> <li>- zna historię swojej okolicy,</li> <li>- szanuje przyrodę i cieszy się jej pięknem,</li> <li>- potrafi kulturalnie kibicować podczas zawodów sportowych.</li> </ul> |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i><b>Dziecko jako członek narodu i społeczności ogólnoludzkiej</b></i></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- patriotyzm,</li> <li>- ojczyzna,</li> <li>- naród,</li> <li>- tradycje narodowe,</li> <li>- pokój,</li> <li>- braterstwo,</li> <li>- zrozumienie,</li> <li>- tolerancja, praca człowieka,</li> <li>- godność człowieka,</li> <li>- dobre obyczaje,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podczas zajęć zintegrowanych w kręgach tematycznych: „Z przeszłości szkoły”, „Z przeszłości Polski”, „Dzień Niepodległości” „Warszawa stolicą Polski?”</li> <li>• Akademia i uroczystości szkolne, np.:             <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dzień Niepodległości,</li> <li>- Święto 3 Maja,</li> <li>- Dzień Dziecka,</li> </ul> </li> <li>• Wycieczki,</li> <li>•</li> <li>• Przygotowania do świąt narodowych, kultywowanie tradycji.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- interesuje się przeszłością szkoły, zna patrona,</li> <li>- dba o ład i estetykę szkoły,</li> <li>- zna legendę o Lechu, Czechu i Rusie oraz wie, dlaczego orzeł jest w godle Polski,</li> <li>- okazuje szacunek symbolom narodowym,</li> <li>- zna hymn narodowy i przyjmuje odpowiednią postawę,</li> <li>- rozumie dlaczego Polacy świętują Dzień Niepodległości,</li> <li>- poznaje historię swojego kraju,</li> <li>- rozpoznaje najważniejsze zabytki stolicy,</li> <li>- potrafi opowiedzieć legendę o Warsie i Sawie,</li> <li>- interesuje się życiem ludzi w innych krajach,</li> <li>- traktuje wszystkich jednakowo bez względu na kolor skóry czy pochodzenie społeczne,</li> <li>- szanuje pracę wszystkich ludzi,</li> <li>- wykazuje się wrażliwością na piękno swojej okolicy, dostrzega i opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie,</li> <li>- dba o najbliższą okolicę, sprząta nieczystości,</li> <li>- pamięta i odwiedza miejsca pamięci narodowej,</li> <li>- potrafi kulturalnie zachować się podczas uroczystości,</li> <li>- kultywuje tradycje narodowe i regionalne,</li> <li>- bierze udział w przygotowaniach do świąt.</li> </ul> |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## **PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY III**

| <b>WARTOŚCI</b>                            |                                                                                                                                   | <b>SYTUACJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>EFEKTY/POSTA WY, / ZACHOWANIE/</b>                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b><i>Dziecko jako członek rodziny</i></b> | <b>Rodzina:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- szczęście rodzinne,</li> <li>- miłość,</li> <li>- gościnność,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podczas codziennych zajęć nauczania zintegrowanego.</li> <li>• Uroczystości klasowe:               <ul style="list-style-type: none"> <li>- zaproszenie dziadka, uczestnika II wojny światowej,</li> <li>- spotkanie z okazji Bożego Narodzenia,</li> <li>- Dzień Matki,</li> </ul> </li> </ul> | <b>Uczeń:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- okazuje szacunek dla starszych członków rodziny,</li> <li>- opiekuje się młodszym rodzeństwem,</li> <li>- bierze aktywny udział w życiu rodziny,</li> <li>- pomaga zorganizować spotkania,</li> <li>- czynnie uczestniczy w spotkaniach.</li> </ul> |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i><b>Dziecko jako uczeń i kolega</b></i></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- przyjaźń,</li> <li>- życzliwość,</li> <li>- pracowitość,</li> <li>- sumienność,</li> <li>- szacunek dla zwierząt,</li> <li>- zachęcanie do poszanowania przyrody i cieszenia się jej pięknem.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Uroczystości szkolne i klasowe.</li> <li>- Wycieczki klasowe.</li> <li>- Pomoc słabszym kolegom w nauce.</li> <li>- Właściwe reagowanie na konflikty.</li> <li>- Podczas wypełniania codziennych obowiązków w klasie:               <ul style="list-style-type: none"> <li>- dyżury</li> </ul> </li> <li>- Samoocena.</li> <li>- Przygotowanie do zajęć.</li> <li>- Wycieczki, obserwacja zmian w przyrodzie.</li> <li>- Udział w akcji „Sprzątanie Świata”, Sprzątanie terenów wokół szkoły,</li> <li>- Zbiórka karmy dla zwierząt w okresie zimy.</li> <li>- Odwiedzanie schroniska dla bezdomnych zwierząt.</li> <li>- Udział w tradycji powitania wiosny,</li> <li>- Pielęgnowanie roślin w domu, w szkole i wokół szkoły.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- szanuje kolegów,</li> <li>- okazuje szacunek dla nauczycieli pracowników szkoły,</li> <li>- przeżywa radość z innymi,</li> <li>- umie bawić się w zespole,</li> <li>- okazuje szacunek dla koleżanek i kobiet,</li> <li>- interesuje się problemami kolegów i spieszy im z pomocą w razie potrzeby,</li> <li>- umie rozwiązywać konflikty bez agresji,</li> <li>- toleruje indywidualność kolegów,</li> <li>- potrafi wykonywać powierzone zadania szkolne,</li> <li>- umie dokonać oceny wykonanego zadania i dokonać swojej samooceny,</li> <li>- zna swoje obowiązki przywileje jako uczeń,</li> <li>- pomaga zwierzętom opuszczonym i przebywającym w schroniskach,</li> <li>- wie jak należy zachować się wobec zwierząt»</li> </ul> |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i><b>Dziecko jako członek narodu i społeczności ogólnoludzkiej</b></i></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- patriotyzm,</li> <li>- przywiązanie i szacunek dla ojczyzny,</li> <li>- szacunek dla świąt narodowych,</li> <li>- szacunek dla hymnu i symboli narodowych,</li> <li>- wrażliwość na piękno ziemi ojczystej,</li> <li>- szacunek dla sztuki ludowej i legend związanych z naszym krajem,</li> <li>- tradycje narodowe.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rocznice - 11 listopada odzyskanie niepodległości, Ustanowienie Konstytucji 3 Maja.</li> <li>• Uroczystości szkolne i państwowe.</li> <li>• Wycieczki.</li> <li>• Czytanie legend.</li> <li>• Andrzejki.</li> <li>• Boże Narodzenie.</li> <li>• Wielkanoc.</li> <li>• Święto Zmarłych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wie kiedy Polska utraciła niepodległość i kiedy ją odzyskała,</li> <li>- wie przez ile lat była w niewoli,</li> <li>- dumny jest, że Polacy zachowali swoją tożsamość,</li> <li>- wie kiedy została uchwalona konstytucja,</li> <li>- dumny jest, że była pierwsza w Europie i druga na świecie,</li> <li>- zna sylwetki wielkich Polaków,</li> <li>- wie kiedy powstał nasz hymn,</li> <li>- umie go zaśpiewać,</li> <li>- zna jego twórcę,</li> <li>- wie jak należy się zachować podczas hymnu,</li> <li>- zna narodowe symbole,</li> <li>- zna krajobraz jurajski oraz krajobraz innych regionów Polski,</li> <li>- zna florę i faunę,</li> <li>- zna rośliny chronione tych terenów, zachowuje się kulturalnie na wycieczkach,</li> <li>- dba o bezpieczeństwo,</li> <li>- zna legendy, zabytki historyczne, pieśni ludowe,</li> <li>- szanuje wytwory kultury narodowej i ludzkiej pracy,</li> <li>- potrafi zachować się kulturalnie w miejscach użyteczności publicznej,</li> <li>- zna sylwetki twórców literatury i sztuki oraz postaci historycznych,</li> <li>- zna wróżby,</li> <li>- potrafi kulturalnie się bawić,</li> <li>- pomaga w organizowaniu zajęć,</li> <li>- zna zwyczaje związane ze świętem Bożego Narodzenia,</li> <li>- umie śpiewać kolędy,</li> <li>- zna zwyczaje związane ze Świętem Wielkanocy,</li> <li>- potrafi zachować się na Cmentarzu.</li> </ul> |
|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY IV

| <i><b>WARTOŚCI</b></i>                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <i><b>ZADANIA WYCHOWAWCZE</b></i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <i><b>EFEKTY/POSTAWY, ZACHOWANIE/</b></i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i><b>Uczeń jako członek rodziny</b></i> | <p><b>Rodzina:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Szczęście rodzinne,</li> <li>- Miłość,</li> <li>- Szacunek,</li> <li>- Posłuszeństwo</li> <li>- Uczciwość,</li> <li>- Opiekuńczość,</li> <li>- Zaufanie,</li> <li>- Dobre obyczaje,</li> <li>- Obowiązkowość,</li> <li>- Pracowitość.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Próby poznawania samego siebie, przyjęcie systemu wartości jako podstawy znalezienia własnego miejsca w rodzinie.</li> <li>- Zachęta rozwijania w sobie elementów więzi duchowej (rozwój osobowości dzieci).</li> <li>- Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym, zapobieganie konfliktom, pomoc w ich rozwiązywaniu.</li> <li>- Wyrabianie odpowiedzialności za wykonywanie powierzonych obowiązków.</li> </ul> | <p><b>Uczeń:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumie pojęcia: rodzina, kompromis, tolerancja, rodowód, przodkowie,</li> <li>- wie, że wszyscy członkowie rodziny mają prawa i obowiązki,</li> <li>- zna i przestrzega zasad obowiązujących w rodzinie,</li> <li>- uczestniczy w zajęciach i obowiązkach,</li> <li>- wykazuje kulturę współżycia w najbliższym otoczeniu,</li> <li>- używa zwrotów grzecznościowych,</li> <li>- pamięta o świętach najbliższych,</li> <li>- składa życzenia.</li> </ul> |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i><b>Uczeń jako członek społeczności szkolnej</b></i></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sumienność,</li> <li>- uczciwość,</li> <li>- uprzejmość,</li> <li>- poszanowanie cudzej własności,</li> <li>- szacunek dla innych,</li> <li>- umiejętność współżycia w grupie,</li> <li>- pomoc innym,</li> <li>- koleżeństwo,</li> <li>- przyjaźń,</li> <li>- tolerancja,</li> <li>- praca nad sobą,</li> <li>- nauka,</li> <li>- kultura osobista</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Budzenie więzi ze szkołą popularyzacja dorobku szkoły.</li> <li>• Przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym.</li> <li>• Zachęcanie do samooceny i pracy nad sobą-Moje wady i zalety?</li> <li>• Analiza sytuacji grupowej i jednostki na tle grupy - Jacy jesteśmy dla siebie? Odnoszenie się do siebie. Używanie zwrotów grzecznościowych.</li> <li>• Zachęta do bycia dobrym kolegą. Przeżywanie koleżeństwa i przyjaźni.</li> <li>• Ukazywanie sposobów zespołowego rozwiązywania konfliktów (grzeczne zachowanie się nie tylko na lekcjach, a podczas przerw i poza szkołą- Zasady bezpieczeństwa).</li> <li>• Kształtowanie postaw opiekuńczych, gotowość niesienia pomocy innym.</li> <li>• Przeciwdziałanie wszelkim konfliktom i agresji.</li> <li>• Kulturalne uczestniczenie we wszystkich imprezach masowych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- właściwe zachowanie się w stosunku do dorosłych i kolegów,</li> <li>- zna swoje prawa i obowiązki,</li> <li>- dba o estetykę klasy i szkoły,</li> <li>- właściwie zachowuje się w miejscach publicznych,</li> <li>- wykazuje kulturę współżycia z innymi,</li> <li>- troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych,</li> <li>- wykazuje zrozumienie dla innych, pomaga innym,</li> <li>- przyjmuje właściwą postawę wobec osób niepełnosprawnych,</li> <li>- współuczestniczy w przygotowaniu imprez,</li> <li>- potrafi pracować z innymi,</li> <li>- dostrzega negatywne zachowanie.</li> </ul> |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                  |                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>Uczeń jako członek miasta i narodu</i></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- patriotyzm,</li> <li>- Ojczyzna,</li> <li>- tradycje narodowe,</li> <li>- pokój,</li> <li>- prawa człowieka,</li> <li>- kultura</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Troskliwy stosunek do pamiątek kultury i sztuki, do narodowej twórczości.</li> <li>• Zapoznanie uczniów z historią miasta i szkoły.</li> <li>• Zainteresowanie uczniów przemianami zachodzącymi w kraju i na świecie.</li> <li>• Uczestniczenie w uroczystościach związanych z zachowaniem tradycji kultury kraju.</li> <li>• Poszanowanie własnego dobra i odpowiedzialności za nie.</li> <li>• Wpojenie poszanowania zasad demokracji -podejmowanie prób samooceny i oceny innych, dostrzeganie potrzeb innych ludzi.</li> <li>• Kultura języka - co to znaczy kulturalne posługiwanie się językiem.</li> <li>• Świat wielkiej sztuki - wielcy twórcy teatru, filmu, muzyki, plastyki.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- interesuje się przeszłością szkoły,</li> <li>- zna patrona szkoły, opowiada o nim,</li> <li>- szanuje symbole narodowe i szkoły,</li> <li>- poznaje historie swojego miasta i kraju,</li> <li>- odczuwa przynależność narodową,</li> <li>- interesuje się życiem innych ludzi,</li> <li>- stara się poznać rodzinne miasto,</li> <li>- odczuwa przywiązanie do pomników polskiej historii, szanuje zabytki, pamiątki narodowe,</li> <li>- dba o najbliższą okolicę, sprząta nie niszczy przyrody,</li> <li>- potrafi zachować się właściwie podczas uroczystości,</li> <li>- kultywuje tradycje narodowe i regionalne,</li> <li>- potrafi świętować kulturalnie, wyzwała i rozwija uczucia estetyczne.</li> </ul> |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b><i>Kultura zdrowotna<br/>i profilaktyka<br/>uzależnień</i></b></p>                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kształtowanie odpowiednich nawyków i przyzwyczajeń zdrowotnych.</li> <li>• Wzbogacenie wiedzy i utrwalenie nawyków czystości i higieny.</li> <li>• Kształtowanie sprawności fizycznej, nawyków uprawiania sportu i turystyki.</li> <li>• Ukazywanie zdrowotnych społecznych i moralnych następstw uzależnień,</li> </ul>                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dba o zdrowie swoje i innych,</li> <li>- dba o higienę osobistą,</li> <li>- wie jak prawidłowo się odżywać,</li> <li>- rozumie potrzeby uprawiania sportu,</li> <li>- wie o szkodliwości palenia papierosów i picia alkoholu,</li> <li>- rozumie jakie zagrożenie niesie z sobą próbowanie narkotyków i środków odurzających.</li> </ul> |
| <p><b><i>Ochrona<br/>środowiska jako<br/>postawa<br/>psychofizycznego<br/>rozwoju człowieka</i></b></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wdrażanie do współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego.</li> <li>• Budzenie szacunku dla wszystkich form życia.</li> <li>• Konieczność zachowania czystości w miejscu nauki, zamieszkania oraz miejsca użyteczności publicznej.</li> <li>• Opieka, ochrona przyrody.</li> <li>• Wykorzystanie wiedzy ekologicznej w praktyce.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- potrafi myśleć ekologicznie,</li> <li>- kształtować właściwy stosunek do przyrody,</li> <li>- chronić środowisko naturalne,</li> <li>- pomaga roślinom i zwierzętom,</li> <li>- angażuje się w akcje ekologiczne,</li> <li>- wykazuje wrażliwość.</li> </ul>                                                                             |

|                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b><i>Uczeń jako twórca<br/>swojej przyszłości</i></b></p>                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozbudzenie zainteresowań w kierunku poznawania różnych zawodów</li> <li>• Praca zawodowa rodziców.</li> <li>• Moje zainteresowania i wiara we własne siły.</li> </ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozmawia z rodzicami na temat ich pracy,</li> <li>- docenia trud wkładany w wykonywanie różnych zawodów,</li> <li>- pokonuje trudności w dążeniu do celu,</li> <li>- próbuje dokonać wyboru zawodu.</li> </ul>                          |
| <p><b><i>Wychowanie<br/>komunikacyjne<br/>(bezpieczeństwo ucznia<br/>w ruchu drogowym)</i></b></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Umiejętność korzystania z zasad ruchu drogowego,</li> <li>• Kodeks drogowy jako zbiór przepisów ruchu drogowego.</li> <li>• Kształtowanie współodpowiedzialności za bezpieczeństwo w szkole i poza nią.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- bezpiecznie porusza się na drodze,</li> <li>- właściwie korzysta ze znaków drogowych i sygnalizacji, świetlnej,</li> <li>- właściwie zachowuje się w sytuacji zagrożenia,</li> <li>- jest zdyscyplinowany podczas wycieczek,</li> </ul> |

## **PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY V**

| <b>WARTOŚCI</b>                     |                                                                                                                                                                                                                         | <b>ZADANIA WYCHOWAWCZE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>EFEKTY/POSTAWY, ZACHOWANIE/</b>                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wychowanie dla społeczeństwa</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- obiektywizm, szacunek dla innych,</li> <li>- koleżeńskość, wrażliwość,</li> <li>- opiekuńczość, gotowość niesienia pomocy,</li> <li>- bezinteresowność, poświęcenie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pobudzenie do samooceny oraz chęci pracy nad sobą.</li> <li>• Dostrzeganie klasy jako grupy o określonych prawach i obowiązkach Jacy jesteśmy wobec siebie? Analiza sytuacji grupowej i każdej jednostki na tle grupy.</li> <li>• Wzmocnienie więzi grupowej, eliminowanie egoizmu, otwarcie się na potrzeby drugiego człowieka.</li> <li>• Wzajemne stosunki między chłopcami i dziewczynkami w naszej klasie. Odnoszenie się do siebie używanie grzecznościowych słów.</li> <li>• Nawiązywanie kontaktów koleżeńskich.</li> <li>• Kształtowanie postaw opiekuńczych, gotowość niesienia pomocy.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzec swoje wady i zalety, dokonać autoprezentacji,</li> <li>- wyrazić akceptację i aprobatę dla umiejętności kolegi,</li> <li>- brać czynny udział w rozmowach i dyskusjach.</li> </ul> |

|                               |                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wychowanie w rodzinie</b>  |                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Określenie mojego miejsca w rodzinie i obowiązków domowych.</li> <li>• Wyrabianie uczucia wdzięczności, poświęcenia.</li> </ul>                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pamięta o urodzinach i imieninach najbliższych członków rodziny,</li> <li>- składa życzenia,</li> <li>- pomaga starszym i potrzebującym osobom,</li> <li>- nawiązuje kontakt z chorującymi kolegami,</li> <li>- dostrzega potrzeby innych ludzi,</li> <li>- dostrzega błędy innych.</li> </ul>                                                                           |
| <b>Umiłowanie Ojczyzny</b>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- patriotyzm,</li> <li>- szacunek dla tradycji.</li> </ul>                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dbłość o dobre imię szkoły.</li> <li>- Uświadomienie znaczenia symboli narodowych (godło, hymn, flaga).</li> <li>- Kształtowanie szacunku dla polskich tradycji narodowych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- potrafi zachować się podczas okolicznościowych akademii i apeli,</li> <li>- z szacunkiem odnosi się do miejsc pamięci narodowej,</li> <li>- szanuje symbole narodowe.</li> </ul>                                                                                                                                                                                         |
| <b>Wychowanie przez pracę</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- szacunek dla pracy,</li> <li>- praca źródłem rozwoju człowieka,</li> <li>- aktywność społeczna</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozbudzanie chęci do pracy i pokonywania trudności.</li> <li>- Wyrabianie szacunku dla każdego typu pracy.</li> </ul>                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozmawiać z rodzicami na temat ich pracy,</li> <li>- doceniać trud wkładany w wykonywanie różnych zawodów,</li> <li>- organizować swoje obowiązki szkolne, domowe,</li> <li>- brać udział w zagospodarowaniu sal lekcyjnych.</li> </ul>                                                                                                                                  |
| <b>Wychowanie kulturalne</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hołd dla kultury i jej twórców</li> </ul>                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Planowanie i organizowanie spędzania czasu wolnego.</li> <li>- Dbłość o kulturę języka.</li> <li>- Rozwijanie zainteresowań czytelniczych.</li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- przestrzegać zasad i form dobrego wychowania,</li> <li>- używać słów grzecznościowych,</li> <li>- zachowywać się odpowiednio w instytucjach kulturalnych,</li> <li>- dostrzec niebezpieczeństwa płynące z programów telewizyjnych i komputerowych,</li> <li>- dokonać wyboru odpowiedniego filmu, książki,</li> <li>- wyzwalać i rozwijać uczucia estetyczne.</li> </ul> |

|                                                              |                                |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b><i>W zgodzie z naturą</i></b>                             | - wrażliwość na piękno natury, | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kształtowanie życzliwego stosunku do zwierząt.</li> <li>• Uwrażliwianie na piękno natury.</li> </ul>                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- bierze udział w akcjach ekologicznych,</li> <li>- pomaga zwierzętom i roślinom,</li> <li>- kształtuje prawidłowy stosunek do przyrody.</li> </ul> |
| <b><i>Wychowanie zdrowotne i profilaktyka uzależnień</i></b> | - poszanowanie zdrowia.        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozwijanie nawyków dbałości o higienę osobistą.</li> <li>• Uświadomienie uczniom zagrożeń współczesnego świata</li> </ul> | - potrafi dbać o swoje zdrowie i higienę.                                                                                                                                                  |

## **PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY VI**

| <b><i>WARTOŚCI</i></b>                                                                                                                                                      | <b><i>ZADANIA WYCHOWAWCZE</i></b>                                                                                                                                                                                           | <b><i>EFEKTY/POSTA WY, ZACHOWANIE/</i></b>                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- odpowiedzialność,</li> <li>- pracowitość, praca.</li> </ul>                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wdrażanie do terminowego wykonywania powierzonych prac .</li> <li>• Planowanie i organizowanie swojej pracy w szkole i w domu.</li> </ul>                                          | <p><b>Uczeń wie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- systematyczna praca daje wyniki,</li> <li>- aktywnie uczestniczy w pracach na rzecz klasy, szkoły i środowiska.</li> </ul> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- samodzielność,</li> <li>- wykształcenie.</li> </ul>                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wdrażanie do poszukiwania wiedzy z różnych źródeł.</li> </ul>                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumie potrzebę samodzielnego poszerzania wiedzy,</li> </ul>                                                                                       |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- tolerancja,</li> <li>- bezinteresowność,</li> <li>- szacunek dla innych,</li> <li>- koleżeństwo,</li> <li>- wrażliwość.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uwrażliwianie na potrzeby innych ludzi i zwierząt.</li> <li>• Wyrabianie umiejętności nawiązywania serdecznych kontaktów, określanie cech przyjaciela i dobrego kolegi.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomaga potrzebującym,</li> <li>- nawiązuje kontakty koleżeńskie,</li> <li>- dostrzega potrzeby innych ludzi.</li> </ul>                             |

# *PROGRAM WYCHOWAWCZY*

## *Ważne wydarzenia w życiu szkoły*

| <b>RODZAJ WYDARZENIA</b>                                    | <b>WARTOŚCI</b>                                                                             | <b>UZYSKANE EFEKTY</b>                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Rozpoczęcie roku szkolnego                               | Szacunek dla nauki, nauczycieli.                                                            | Pozytywne nastawienie do nauki w nowym roku szkolnym.                                                                                                                                                            |
| 2. Przyjęcie nowych uczniów w poczet społeczności szkolnej. | Patriotyzm, poszanowanie cudzej własności, nauka, pracowitość, sumienność, systematyczność. | <p>Uczeń poznaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prawa i obowiązki ucznia kl. I,</li> <li>- symbole narodowe</li> </ul> <p>Szanuje przybory szkolne, jest odpowiedzialny za dobre imię szkoły.</p> |
| 3. Dzień Chłopaka                                           | Szacunek dla płci odmiennej.                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- tolerancyjne spojrzenie na chłopców,</li> <li>- składanie im życzeń.</li> </ul>                                                                                         |
| 4. Dzień Edukacji Narodowej                                 | Pracowitość, uczciwość, szacunek dla nauczyciela, uprzejmość, punktualność, systematyczność | <ul style="list-style-type: none"> <li>- szacunek dla pracy nauczyciela,</li> <li>- pozytywne nastawienie do nauki, poszanowanie szkolnej własności</li> </ul>                                                   |
| 5. Rocznica Odzyskania Niepodległości.                      | Patriotyzm - przywiązywanie i szacunek dla Ojczyzny                                         | Duma z osiągnięć, sukcesów i bohaterskich postaw Polaków walczących o niepodległość.                                                                                                                             |

|                                                    |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6. Mikołaj na sportowo                             | Wspólne przeżywanie radości, wytrwałość w dążeniu do celu, umiejętność współdziałania w grupie.                                                  | Przeżywania tradycji mikołajkowej w odmienny sposób (radość z zabawy, mniej z prezentów).                                                                                                                                      |
| 7. Wieczór Wigilijny                               | Pogłębienie wiary w miłość Boga i człowieka, objawiającą się we Wcieleniu Chrystusa dla zbawienia ludzi.                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- świadomość, że Boże Narodzenie to nie tylko tradycja, ale przede wszystkim tajemnica zbawienia,</li> <li>- rok 2000 jest dla chrześcijanina czasem łaski i zbawienia.</li> </ul>      |
| 8. Dzień Kobiet                                    | Szacunek dla kobiet małych i dużych.                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- życzliwość i uprzejmość wobec dziewcząt i dorosłych kobiet,</li> <li>- umiejętność składania im życzeń.</li> </ul>                                                                    |
| 9. Wybory do samorządu uczniowskiego.              | Praworządność, sprawiedliwość, równość, odpowiedzialność.                                                                                        | Wybór odpowiedzialnych osób do samorządu uczniowskiego                                                                                                                                                                         |
| 10. Dzień Ziemi                                    | Odpowiedzialność, praca, bezinteresowność, poszanowanie życia.                                                                                   | - uwrażliwienie na piękno przyrody ojczystej.                                                                                                                                                                                  |
| 11. Święto sportu szkolnego                        | Współdziałanie w zespole, zaangażowanie, zdrowie (propagowanie czynnego wypoczynku, zdrowego trybu życia).                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktywny wypoczynek,</li> <li>- kulturalne spędzanie wolnego czasu poprzez umiejętne dopingowanie.</li> </ul>                                                                          |
| 12. Obchody rocznicy urodzin Haliny Poświatowskiej | Patriotyzm lokalny, nadawanie sensu, afirmacja życia, pochwała człowieka dążącego uparcie do celu, miłość najwyższą wartością w życiu człowieka. | <ul style="list-style-type: none"> <li>- praca nad sobą,</li> <li>- przybliżenie sylwetki poetki, jej twórczości,</li> <li>- uwrażliwienie na poezję, pomoc innym ludziom,</li> <li>- poszanowanie zdrowia i życia.</li> </ul> |

|                                    |                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13. Konstytucja 3 Maja             | Patriotyzm, przywiązanie i szacunek do Ojczyzny i praw Obywateli.                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zrozumienie i szacunek dla historycznych wydarzeń narodowych, znajomość historii swojego kraju</li> </ul>                                                                                      |
| 14. Festyn z okazji Dnia Dziecka   | Udzielanie pomocy innym uczniom, wspólnota, praca dla społeczeństwa, samodzielność, pracowitość, umiejętność współdziałania, uprzejmość, gościnnność.          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktywne uczestnictwo w pracy na rzecz szkoły,</li> <li>- podejmowanie zdrowej rywalizacji,</li> <li>- nawiązywanie kontaktów z innymi ludźmi,</li> <li>- kulturalne zachowanie się.</li> </ul> |
| 15. Pożegnanie absolwentów szkoły. | Szacunek dla nauki, nauczycieli, kolegów.                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumienie potrzeby uczenia się i kształcenia,</li> <li>- zgodne współzycie z kolegami w grupie szkolnej,</li> <li>- klasowej (tolerancja),</li> <li>- grzeczność wobec pedagogów.</li> </ul>  |
| 16. Zakończenie roku szkolnego.    | Radość z osiągnięć minionego roku szkolnego, nagrodzenie uczniów wyróżniających się, poczucie dobrze spełnionego obowiązku, dbanie o zdrowie w czasie wakacji. | <ul style="list-style-type: none"> <li>- umiejętność</li> <li>- dbanie o zdrowie i higienę ciała,</li> <li>- staranie się o jak najlepsze oceny z przedmiotów,</li> <li>- umiejętność prezentowania swoich umiejętności.</li> </ul>     |



# **PROGRAMY WYCHOWAWCZE O WĄSKIM SPEKTRUM**

- ◆ *Program wynikający z wzorca osobowego patronki szkoły*
- ◆ *Program przygotowujący do życia w świecie dorosłych, grupie, w społeczeństwie*
- ◆ *Program przeciw zagrożeniom, jakie niesie postęp i współczesny świat*

# ***PROGRAM WYNIKAJĄCY Z WZORCA OSOBOWEGO PA TRONKI SZKÓŁ Y***

| <b><i>WARTOŚCI</i></b>                                                                                                                                    | <b><i>SYTUACJA</i></b>                                         | <b><i>EFEKTY</i></b>                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- samorządność,</li> <li>- odpowiedzialność,</li> <li>- aktywność twórcza</li> </ul>                               | <b>Współuczestnictwo w życiu szkoły</b>                        | <b>Uczeń:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- identyfikuje się ze społecznością szkolną i środowiskiem lokalnym,</li> <li>- odpowiada za podejmowane zadania,</li> <li>- inicjuje różnorodne zadania wynikające z potrzeb klasy, szkoły, środowiska.</li> </ul> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- estetyka,</li> <li>- piękno,</li> <li>- dobro,</li> <li>- miłość do świata i ludzi,</li> <li>- prawda</li> </ul> | <b>Inicjowanie działań wynikających z potrzeb szkoły</b>       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwija wrażliwość estetyczną poprzez działania twórcze: (poezja, malarstwo, muzyka)</li> </ul>                                                                                                                                 |
| - szacunek wobec zmarłych                                                                                                                                 | <b>Świadome uczestnictwo w świecie wartości ogólnoludzkich</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- szanuje pamięć zmarłych</li> </ul>                                                                                                                                                                                              |

# **PROGRAM PRZYGOTOWUJĄCY DO ŻYCIA W ŚWIECIE DOROSŁYCH, GRUPIE, SPOŁECZEŃSTWIE**

| <i><b>WARTOŚCI</b></i>                                                                                                                                                                     | <i><b>SYTUACJA</b></i>                                                                                                                                                                | <i><b>EFEKTY</b></i>                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- otwartość,</li> <li>- bezinteresowność,</li> <li>- uprzejmość,</li> <li>- współpraca uczciwość,</li> <li>- przyjaźń</li> </ul>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kształtowanie umiejętności współpracy w zespole klasowym,</li> <li>• Wyrabianie umiejętności organizowania czasu wolnego uczniów.</li> </ul> | <b>Uczeń potrafi:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nawiązać poprawne relacje z kolegami w klasie, dzielnicy, mieście,</li> <li>- współpracować w grupie,</li> <li>- nawiązywać przyjaźnie,</li> <li>- rywalizować uczciwie</li> </ul>                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- udzielanie pomocy innym ludziom,</li> <li>- dobroć,</li> <li>- tolerancja</li> </ul>                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uwrażliwianie na potrzeby innych ludzi</li> </ul>                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- umie dostrzec i szanować odmienność innych osób (w każdym aspekcie: rasa, wygląd zewnętrzny, kalectwo, wyznanie, upodobania, poglądy),</li> <li>- potrafi pomagać innym</li> <li>- jest wrażliwy na potrzeby innych</li> </ul>                                         |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- odpowiedzialność,</li> <li>- umiejętność bycia sobą,</li> <li>- stałość przekonań,</li> <li>- prawdomówność</li> </ul>                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kształtowanie umiejętności zabierania głosu, wyrażenia własnych opinii</li> </ul>                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- potrafi świadomie korzystać z praw i wypełniać obowiązki ucznia,</li> <li>- potrafi brać udział w dyskusji, potrafi wyrażać swoje zdanie,</li> <li>- potrafi bronić swoich racji,</li> <li>- wyciąga wnioski ze swoich niepowodzeń</li> </ul>                          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rodzina,</li> <li>- szczęście rodzinne,</li> <li>- odpowiedzialność,</li> <li>- miłość, szacunek</li> <li>- dobre obyczaje, gościnność</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wdrażanie do wspólnego świętowania, spędzanie wolnego czasu</li> </ul>                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzega znaczenie rodziny w swoim życiu i życiu społeczeństwa,</li> <li>- zna obowiązki swoje i innych członków rodziny,</li> <li>- umie budować więzi w rodzinie oparte na wzajemnym szacunku i miłości</li> <li>- potrafi cieszyć się małymi radościami</li> </ul> |

## ***PROGRAM PRZECIW ZAGROŻENIOM, JAKIE NIESIE POSTĘP I WSPÓŁCZESNY ŚWIAT***

| <b><i>WARTOŚCI</i></b>                                                                                                                      | <b><i>SYTUACJA</i></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b><i>EFEKTY</i></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- wykształcenie,</li> <li>- praca nad sobą</li> </ul>                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów</li> <li>• Dobór książek i czasopism</li> <li>• Korzystanie z wartościowych czasopism</li> <li>• Korzystanie z Internetu</li> <li>• Wyjścia do instytucji kulturalnych</li> </ul>                                                                           | <p><b>Uczeń:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- odróżnia fikcję (literacką, filmową, wirtualną) od rzeczywistości,</li> <li>- potrafi korzystać ze zbiorów biblioteki szkolnej, osiedlowej, miejskiej,</li> <li>- potrafi wybierać treści potrzebne do rozwijania wiedzy i zainteresowań,</li> <li>- odczuwa potrzebę obcowania ze światem kultury oraz nośnikami informacji.</li> </ul> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- opanowanie,</li> <li>- silny charakter,</li> <li>- odwaga, poszanowanie zdrowia i życia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Organizowanie spotkań z ludźmi, którzy służą młodzieży pomocą</li> <li>• Przestrzeganie zasad zachowania się podczas przerw na korytarzu</li> <li>• Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji</li> <li>• Udział w tworzeniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania zachowania</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznaje nietypowe sytuacje: nawiązywanie kontaktów z nieznajomymi, obdarowywanie podejrzanymi prezentami, nieświadomy udział w przestępstwie,</li> <li>- potrafi właściwie reagować na nietypowe sytuacje,</li> <li>- ma świadomość, że agresja rodzi agresję.</li> <li>- wie, że przemoc jest potępiana i karana.</li> </ul>                              |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- poszanowanie cudzej własności,</li> <li>- odpowiedzialność</li> </ul>                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przekazywanie zasad dobrego zachowania</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- umie szanować swoje i cudze mienie,</li> <li>- potrafi właściwie korzystać z urządzeń sanitarnych, przyrządów sportowych, sprzętu audiowizualnego, komputerów, pomocy dydaktycznych,</li> <li>- wie, że musi ponieść odpowiedzialność za zniszczone mienie.</li> </ul>                                                                                        |



***PROGRAM***  
***DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - OPIEKUŃCZYCH***  
***SZKOŁY***

| WYMAGANIE                                                                                                         | DZIAŁANIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>I.</b><br/> <b>Szkoła zapewnia poczucie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego wszystkich uczniów.</b></p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozmowy, pogadanki z wychowawcą nt. zachowania się w stołówce, toalecie, podczas lekcji.</li> <li>2. Prelekcje służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo: Policja, Straż Pożarna i Miejska.</li> <li>3. Bliska współpraca z pedagogiem.</li> <li>4. Prowadzenie zajęć terapeutycznych z wykorzystaniem różnych zabaw dydaktycznych, metod aktywizujących, dramowych w celu zmniejszenia agresji.</li> <li>5. System kar i nagród opracowany w statucie szkoły.</li> <li>6. Zorganizowanie dodatkowych zajęć sportowo-ruchowych dla dzieci z nadpobudliwością psychoruchową.</li> <li>7. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa uczniów poprzez zainstalowanie kamer wizyjnych wokół szkoły.</li> <li>8. Rozmowy uświadamiające uczniów o funkcji monitoringu wizyjnego zainstalowanego wokół szkoły oraz informujące o zasadach wykorzystania zapisów z monitoringu.</li> </ol> |
| <p><b>II.</b><br/> <b>Realizacja szkolnego programu wychowawczego</b></p>                                         | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Opracowanie i wdrażanie do realizacji planów wychowawczych klas na podstawie programu wychowawczego szkoły.</li> <li>2. Korelacja proponowanych działań wychowawczych z oczekiwaniami środowiska rodzinnego ucznia.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>III.</b><br/> <b>Pomoc świadczona uczniom (psychologiczno-pedagogiczna, finansowa).</b></p>                 | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Konsultacja wychowawcza: - rozmowa z rodzicami i analiza opinii z poradni,</li> <li>2. Kierowanie ucznia do różnych form pomocy i opieki i indywidualnej: - zajęcia wyrównawcze - zajęcia logopedyczne zajęcia korekcyjno-kompensacyjne - terapia pedagogiczna</li> <li>3. Organizowanie i prowadzenie zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych.</li> <li>4. Zapewnienie bezpłatnego dożywiania uczniów.</li> <li>5. Współpraca ze Stowarzyszeniem Pomocy Szkole, TPD: <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomoc finansowa</li> <li>- paczki okolicznościowe</li> <li>- zakup przyborów szkolnych</li> <li>- organizowanie czasu wolnego (rajdy, wycieczki).</li> </ul> </li> </ol>                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p style="text-align: center;"><b>IV.</b><br/><b><i>Przeciwdziałanie zjawiskom<br/>patologicznym.</i></b></p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Szkoła rozpoznaje środowisko rodzinne, warunki życia, nauki i sposobu spędzania czasu wolnego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- wywiady</li> <li>- ankiety</li> <li>- rozmowy z rodzicami i uczniami</li> </ul> </li> <li>2. Organizacja spotkań i pogadań z ludźmi zawodowo zajmującymi się patologią społeczną.</li> <li>3. Utrzymywanie kontaktów informacyjnych i współpraca z kuratorami zawodowymi i Sądem Rodzinnym.</li> <li>4. Wnioskowanie i kierowanie spraw uczniów ze środowisk patologicznych do Sądu Rodzinnego.</li> <li>5. Kierowanie uczniów uciążliwych wychowawczo na badania specjalistyczne.</li> <li>6. Kontrola i ocena zachowania ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym.</li> <li>7. Kontrola realizacji obowiązku szkolnego.</li> <li>8. Prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.</li> <li>9. Częste wizyty w domach uczniów zagrożonych patologią.</li> <li>10. Wprowadzenie programów profilaktycznych zapobiegających uzależnieniom i patologii.</li> <li>11. Przeprowadzenie sondażu dotyczącego rodzaju i rozmiaru przemocy szkolnej.</li> </ol> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## **Zasady wykorzystania zapisów z monitoringu dla realizacji misji wychowawczej szkoły.**

1. W celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz zabezpieczenia mienia szkolnego przed kradzieżą, włamaniem, dewastacją oraz innymi zagrożeniami teren wokół szkoły objęty jest nadzorem monitoringu wizyjnego, a w budynku szkoły zainstalowano system alarmowy.

2. Kamery wizyjne obejmują następujące obszary:

- wejście główne szkoły od strony ulicy Szczytowej,
- wejście od strony ul. Górskiej,
- teren przylegający do szkoły od strony boiska,

## **Zasady wykorzystania zapisów z monitoringu dla realizacji misji wychowawczej szkoły.**

1. W celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz zabezpieczenia mienia szkolnego przed kradzieżą, włamaniem, dewastacją oraz innymi zagrożeniami teren wokół szkoły objęty jest nadzorem monitoringu wizyjnego, a w budynku szkoły zainstalowano system alarmowy.

6. W przypadku zaobserwowania lub zgłoszenia zajścia dokonuje się kopii nagrania, która służy jako dowód w sprawie.

7. Nagranie przedstawione jest uczniowi, jego rodzicom, wychowawcy klasy, pedagogowi szkolnemu w celu rozwiązania zaistniałego problemu.

3. Rejestrator i podgląd kamer znajduje się w gabinecie dyrektora szkoły.

4. Zapis wizyjny obejmuje 5 dni.

5. Monitoring prowadzony jest całodobowo.

6. W przypadku zaobserwowania lub zgłoszenia zajścia dokonuje się kopii nagrania, która służy jako dowód w sprawie.

7. Nagranie przedstawione jest uczniowi, jego rodzicom, wychowawcy klasy, pedagogowi szkolnemu w celu rozwiązania zaistniałego problemu.